

Beslutningsforslag nr. **B 155**

Folketinget 2014-15

Fremsat den 7. april 2015 af Bent Bøgsted (DF), Pia Adelsteen (DF), René Christensen (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Espersen (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter

Folketinget pålægger regeringen at præcisere cirkulæret om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, så cirkulæret kommer til at gælde for alle kontrakter, der indgås i offentligt regi, dvs. ikke kun af statslige myndigheder, men også kontrakter, der indgås af regioner og kommuner.

Bemærkninger til forslaget

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der skal gælde ordentlige arbejdsvilkår på danske arbejdspladser.

Der har gennem de seneste år været en del tale om social dumping, og for at imødegå eventuelle problemer hermed har regeringen med virkning fra den 30. juni 2014 indført et cirkulære om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter – cirkulære nr. 9471 af 30. juni 2014, <https://www.retsinformati-on.dk/Forms/R0710.aspx?id=163870>. Cirkulæret er optrykt som bilag 1.

Cirkulæret har til formål at sikre, at ansatte, der arbejder i virksomheder, som udfører tjenesteydelser for offentlige myndigheder og ordregivere, får sædvanlige løn- og arbejdsvilkår ved brug af arbejdsklausuler, jf. ILO-konvention nr. 94 om brug af arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Danmark har ved kongelig resolution i 1955 ratificeret den af den Internationale Arbejdskonference i Genève i året 1949 vedtagne konvention om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Konventionen er optrykt som bilag 2.

På et samråd i Beskæftigelsesudvalget den 26. februar 2015 havde beskæftigelsesministeren overordentligt svært

ved at forklare, hvorfor regeringen mener, at cirkulæret om arbejdsklausuler kun er gældende for statslige kontrakter, når såvel konventionen som cirkulæret taler om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Efter forslagsstillernes opfattelse omfatter betegnelsen offentlige både staten, regioner og kommuner. Det offentlige er en almindelig anvendt fællesbetegnelse for både staten, regioner og kommuner, og det forekommer derfor ulogisk, at cirkulæret om arbejdsklausuler kun menes at være gældende for kontrakter, der indgås i statsligt regi. Det må være forkert.

Forslagsstillerne ønsker med forslaget, at regeringen får præciseret cirkulæret om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, så det klart fremgår, at det gælder for alle kontrakter, der indgås i offentligt regi, dvs. statslige, regionale og kommunale kontrakter.

Skriftlig fremsættelse

Bent Bøgsted (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

(Beslutningsforslag nr. B 155)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bilag 1*Cirkulære om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter*

§ 1. Cirkulæret har til formål at sikre, at ansatte, der arbejder i virksomheder, som udfører tjenesteydelser for offentlige myndigheder og ordregivere, får sædvanlige løn- og arbejdsvilkår ved brug af arbejdsklausuler, jf. ILO konvention nr. 94 om brug af arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Konventionen er optrykt som bilag 1.

§ 2. Samtlige statslige myndigheder (ministerier, styrelser mv.) skal anvende arbejdsklausuler, jf. § 4, i alle kontraktforhold om bygge- og anlægsarbejder, fabrikation og udførelse eller ydelse af tjenester uanset kontraktens størrelse.

Stk. 2. Andre statslige ordregivere, herunder selskaber, som fuldt ud er ejet af statslige myndigheder og ikke er i konkurrence, skal anvende arbejdsklausuler ved kontrakter på bygge- og anlægsområdet.

Stk. 3. Hvert enkelt ministerium kan beslutte, om og på hvilken måde der skal anvendes arbejdsklausuler i øvrige kontrakter, der indgås af andre end de centrale myndigheder.

Stk. 4. Der er ikke krav om brug af arbejdsklausuler i kontrakter, der vedrører indkøb af varer, der indgår i en leverandørs almindelige produktion eller varelager, medmindre varen fremstilles i særlig produktion for statslige myndigheder.

§ 3. Ordregiver skal i kontrakten stille krav om, at ansatte hos leverandører og eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Stk. 2. Flere overenskomster, der er indgået med samme arbejdsgiverforening og under samme lønmodtagerorganisation og med vilkår, der må anses for ensartede og som samlet er landsdækkende, anses i denne forbindelse også som én overenskomst, som gælder på hele det danske område.

§ 4. Ordregiver skal i udbudsbekendtgørelsen eller udbudsbetingelserne informere om kravet om brug af arbejdsklausul.

§ 5. Ordregiver skal i kontrakten med leverandøren stille krav om brug af arbejdsklausul. Kontrakten skal indeholde bestemmelser om, hvilke dokumentationskrav der stilles til leverandøren for brug og overholdelse af arbejdsklausulen.

Stk. 2. Det skal fremgå af kontrakten, at leverandøren og eventuelle underleverandører skal sikre, at de ansatte får oplysninger om de vilkår, der følger af arbejdsklausulen.

§ 6. Det skal fremgå af kontrakten, hvilke konsekvenser det har, hvis leverandøren og eventuelle underleverandører ikke overholder arbejdsklausulen eller ikke overholder dokumentationskravene. Sanktionen skal være effektiv, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en præventiv virkning.

§ 7. Ordregiver skal gennemføre nødvendig kontrol af, om leverandøren og eventuelle underleverandører overholder arbejdsklausulen.

§ 8. Det henstilles, at alle kommuner og regioner anvender arbejdsklausuler i bygge- og anlægskontrakter efter retningslinjerne i dette cirkulære uanset kontraktens størrelse samt i øvrige kontrakter, hvor det er hensigtsmæssigt.

§ 9. Cirkulæret gælder fra 1. juli 2014. Samtidig ophæves Arbejdsministeriets cirkulære af 18. maj 1966 og Arbejdsministeriets cirkulære nr. 115 af 27. juni 1990 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Beskæftigelsesministeriet, den 30. juni 2014

Mette Frederiksen

Bilag 2*Bekendtgørelse om Danmarks ratifikation af den af den Internationale Arbejdskonference i Geneve i året 1949 vedtagne konvention om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter¹*

Ved kgl. resolution af 22. juli 1955 har Danmark ratificeret ovennævnte konvention hvis tekst lyder som følger:

Konvention (nr. 94) om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Den internationale Arbejdsorganisations generalkonference, som er blevet sammenkaldt i Geneve af Det internationale Arbejderbureaus styrelsesråd, og som er trådt sammen til sit 32. møde den 8. juni 1949,

som har truffet beslutning om vedtagelsen af visse forslag om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, der er optaget som 6. punkt på mødets dagsorden, og

som har besluttet, at disse forslag skal tage form af en international konvention,

vedtager idag den 29. juni 1949 følgende konvention, der benævnes konventionen af 1949 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter:

Artikel 1.

1. Nærværende konvention finder anvendelse på kontrakter, der opfylder følgende betingelser:

- a) at mindst en af kontraktens parter er en offentlig myndighed;
- b) at kontraktens opfyldelse medfører
 - i) forbrug af midler fra en offentlig myndigheds side; og
 - ii) beskæftigelse af arbejdere fra en anden parts side;
- c) at kontrakten er en kontrakt om
 - i) bygning, ombygning, reparation eller nedrivning for det offentlige;
 - ii) fabrikation, samling, behandling eller afskibning af materialer, tilbehør eller udstyr; eller
 - iii) udførelse eller ydelse af tjenester; og
- d) at kontrakten tildeles af en central myndighed i en af Den internationale Arbejdsorganisations medlemsstater, for hvilken konventionen gælder.

2. Den kompetente myndighed skal bestemme, i hvilket omfang og på hvilken måde konventionen skal finde anvendelse på kontrakter, der tildeles af andre end centrale myndigheder.

3. Nærværende konvention finder anvendelse på arbejde, der udføres af underentreprenører eller personer, der har fået overdraget kontrakten; den kompetente myndighed skal træffe egnede forholdsregler med henblik på at sikre konventionens anvendelse på sådant arbejde.

4. Kontrakter, der medfører forbrug af offentlige midler af et beløb, der ikke overstiger en af den kompetente myndighed efter forhandling med vedkommende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes, fastsat grænse, kan undtages fra anvendelsen af nærværende konvention.

5. Den kompetente myndighed kan efter forhandling med vedkommende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes, udelukke fra nærværende konventions område personer, der indtager ledende stillinger af teknisk eller videnskabelig karakter, hvis arbejdsforhold ikke reguleres ved nationale love eller administrative forskrifter, kollektiv overenskomst eller voldgiftskendelse, og som normalt ikke udfører manuelt arbejde.

Artikel 2.

1. Kontrakter, på hvilke nærværende konvention finder anvendelse, skal indeholde bestemmelser, der tilsikrer vedkommende arbejdere en løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres,

a) i henhold til kollektiv overenskomst eller anden anerkendt forhandlingsform mellem arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, der repræsenterer en væsentlig del af henholdsvis arbejdsgiverne og arbejderne i vedkommende fag eller industri; eller

b) i henhold til voldgiftskendelse; eller

c) i henhold til nationale love eller administrative forskrifter.

2. I tilfælde, hvor de i foregående stykke omhandlede arbejdsforhold ikke reguleres på den deri omhandlede måde på den egn, hvor arbejdet udføres, skal de bestemmelser, der bør optages i kontrakterne, sikre vedkommende arbejdere en løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end

a) dem, der er fastsat ved kollektiv overenskomst eller anden anerkendt forhandlingsform, ved voldgift eller ved nationale love eller administrative forskrifter, for arbejde af samme art i vedkommende fag eller industri på den nærmeste tilsvarende egn; eller

b) de vilkår, som i almindelighed bydes af arbejdsgivere indenfor det fag eller den industri, i hvilken entreprenøren er beskæftiget, og hvis almindelige forhold er af lignende art.

3. Betingelserne i de klausuler, der skal optages i kontrakter, eller afvigelser herfra, skal fastsættes af den kompetente myndighed på den måde, der anses for mest hensigtsmæssig under hensyntagen til de nationale forhold, efter forhandling med vedkommende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes.

4. Den kompetente myndighed skal træffe egnede forholdsregler, f.eks. ved offentliggørelse af licitationsbetingelser eller på anden måde, for at sikre, at personer, der ønsker at deltage i licitationen, er klar over betingelserne i klausulerne.

Artikel 3

I tilfælde, hvor der ikke i forvejen i nationale love eller administrative forskrifter, kollektiv overenskomst eller voldgiftskendelse findes bestemmelser vedrørende sundheds-, sikkerheds- og velfærdsforanstaltninger for de arbejdere, der er beskæftiget ved opfyldelse af kontrakter, skal den kompetente myndighed træffe egnede forholdsregler for at sikre de pågældende arbejdere gode og rimelige sundheds-, sikkerheds- og velfærdsforhold.

Artikel 4

De love, administrative bestemmelser eller andre forskrifter, der sætter nærværende konventions bestemmelser i kraft,

a) skal

i) bringes til alle vedkommendes kundskab;

ii) angive de personer, der har ansvaret for deres overholdelse; og

iii) kræve, at der ophænges plakater på iøjnefaldende steder i vedkommende virksomheder og arbejdssteder, for at arbejderne kan få underretning om deres arbejdsvilkår; og

b) skal, såfremt der ikke består andre ordninger til sikring af en effektiv håndhævelse, indeholde bestemmelser om

i) førelse af en dertil egnet protokol over vedkommende arbejderes faktiske arbejdstid og den løn, der er udbetalt dem;

ii) indførelse af en tilsynsordning, der er egnet til at sikre en effektiv håndhævelse.

Artikel 5

1. Der skal indføres passende straffebestemmelser, f.eks. undladelse af at give entrepriser eller lignende, for undladelse af at overholde og gennemføre bestemmelserne i arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

2. Der skal træffes egnede forholdsregler, f.eks. ved tilbageholdelse af udbetalinger i henhold til kontrakten eller på anden måde, for at gøre det muligt for vedkommende arbejdere at få udbetalt den løn, de har ret til.

Artikel 6

De årlige rapporter, der skal aflægges i henhold til artikel 22 i Den internationale Arbejdsorganisations statut, skal indeholde udførlige oplysninger om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre nærværende konventions bestemmelser.

Artikel 7

1. Hvis en medlemsstat omfatter store områder, hvor den kompetente myndighed på grund af områdets ringe befolkningstæthed eller dets udviklingstrin anser det for umuligt at gennemføre konventionens bestemmelser, kan den pågældende myndighed efter forhandling med vedkommende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes, undtage disse områder fra konventionens gyldighedsområde enten generelt eller med de undtagelser, som den anser for hensigtsmæssige for så vidt angår særlige virksomheder eller faglige områder.

2. Enhver medlemsstat skal i sin første årlige rapport om gennemførelsen af nærværende konvention, som afgives i henhold til artikel 22 i Den internationale Arbejdsorganisations statut, angive de områder, med hensyn til hvilke den påtænker at bringe nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, og skal anføre grundene herfor; ingen medlemsstat må efter at have afgivet sin første årlige rapport bringe nærværende artikels bestemmelser i anvendelse på andre end de således angivne områder.

3. Enhver medlemsstat, der bringer nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, skal med højst 3 års mellemrum tage spørgsmålet op til fornyet overvejelse i samråd med de pågældende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes, med henblik på muligheden af at udvide konventionens gennemførelse til områder, der er undtaget i henhold til stk. 1.

4. Enhver medlemsstat der bringer nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, skal i senere årlige rapporter angive de områder, med hensyn til hvilke den giver afkald på retten til at bringe nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, samt oplyse, hvad den måtte have foretaget sig med henblik på en gradvis gennemførelse af konventionen i disse områder.

Artikel 8

Nærværende konventions bestemmelser kan i tilfælde af force majeure eller i en nødsituation, der bringer den nationale velfærd eller sikkerhed i fare, midlertidigt ophæves af den kompetente myndighed efter forhandling med vedkommende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes.

Artikel 9

1. Nærværende konvention gælder ikke for kontrakter, der er indgået før konventionens ikrafttræden for vedkommende medlemsstat.

2. Nærværende konventions opsigelse skal ikke berøre dens anvendelse på kontrakter, der er indgået, medens konventionen var i kraft.

Artikel 10

De officielle ratifikationer af nærværende konvention skal fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør til indregistrering.

Artikel 11

1. Nærværende konvention er kun bindende for de medlemmer af Den internationale Arbejdsorganisation, hvis ratifikationer er blevet indregistreret af generaldirektøren.

2. Den træder i kraft 1 år efter det tidspunkt, da 2 medlemmers ratifikationer er blevet indregistreret af generaldirektøren.

3. Derefter træder nærværende konvention i kraft for enhver medlemsstat 1 år efter datoen for indregistreringen af dens ratifikation.

Artikel 12

1. De erklæringer, der fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør i medfør af artikel 35, stk. 2, i Den internationale Arbejdsorganisations statut, skal angive

a) de territorier, for hvis vedkommende den pågældende medlemsstat forpligter sig til at gennemføre konventionens bestemmelser uden modifikationer;

b) de territorier, for hvis vedkommende den forpligter sig til at gennemføre konventionens bestemmelser med modifikationer, tillige med en nærmere redegørelse for disse modifikationer;

c) de territorier, hvor konventionen ikke kan gennemføres, og i disse tilfælde motiveringen for, at den ikke kan gennemføres;

d) de territorier, med hensyn til hvilke den forbeholder sig sin stilling, indtil spørgsmålet er blevet nærmere overvejet.

2. De i nærværende artikels stk. 1, a) og b), omhandlede forpligtelser skal betragtes som en integrerende del af ratifikationen og skal have gyldighed som ratifikation.

3. Enhver medlemsstat kan til enhver tid ved afgivelse af en senere erklæring helt eller delvis tilbagekalde de i dens oprindelige erklæring i henhold til nærværende artikels stk. 1, b), c) eller d), tagne forbehold.

4. Enhver medlemsstat kan i de perioder, hvor konventionen i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 14 kan opsiges, til generaldirektøren fremsende en erklæring, der i andre henseender modificerer indholdet af en tidligere afgivet erklæring, og som angiver den nuværende stilling med hensyn til de deri omhandlede territorier.

Artikel 13.

1. De erklæringer, der fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør i medfør af artikel 35, stk. 4 eller 5, i Den internationale Arbejdsorganisations statut, skal angive, om konventionens bestemmelser vil blive gennemført på territoriet med eller uden modifikationer; såfremt det angives i erklæringen, at konventionens bestemmelser vil blive gennemført med modifikationer, skal de nævnte modifikationer nærmere angives.

2. Vedkommende medlemsstat (er eller internationale myndighed kan til enhver tid ved afgivelse af en senere erklæring helt eller delvis give afkald på retten til at bringe de i en tidligere afgivet erklæring anførte modifikationer i anvendelse.

3. Vedkommende medlemsstat(er) eller internationale myndighed kan i de perioder, hvor konventionen i medfør af bestemmelserne i artikel 14 kan opsiges, til generaldirektøren fremsende en erklæring, der i andre henseender modificerer indholdet af en tidligere afgivet erklæring, og som angiver den nuværende stilling med hensyn til konventionens gennemførelse.

Artikel 14.

1. En medlemsstat, som har ratificeret nærværende konvention, kan ved afgivelse af en erklæring, der fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør til indregistrering, opsiges den efter 10 års forløb fra den dato at regne, da konventionen første gang træder i kraft. En sådan opsigelse træder først i kraft 1 år efter datoen for dens indregistrering.

2. Enhver medlemsstat, som har ratificeret nærværende konvention, og som ikke inden 1 år efter udløbet af den i foregående stykke omhandlede 10-års periode benytter sig af den i nærværende artikel hjemlede opsigelsesret, er forpligtet i endnu et tidsrum af 10 år og kan derefter opsiges nærværende konvention ved udløbet af hver 10-års periode i overensstemmelse med de i nærværende artikel fastsatte bestemmelser.

Artikel 15.

1. Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør skal underrette alle Den internationale Arbejdsorganisationens medlemmer om indregistreringen af de ratifikationer, erklæringer og opsigelser, der tilsendes ham af organisationens medlemmer.

2. Samtidig med, at generaldirektøren underretter organisationens medlemmer om ratifikation nr. 2, skal han henlede medlemmernes opmærksomhed på konventionens ikrafttrædelsesdato.

Artikel 16.

Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør skal i medfør af artikel 102 i De forenede Nationers pagt give De forenede Nationers generalsekretær detaljerede oplysninger om de ratifikationer, erklæringer og opsigelser, som indregistreres af ham i medfør af bestemmelserne i de foregående artikler.

Artikel 17.

Ved udløbet af hver 10-års periode efter nærværende konventions ikrafttrædelse skal Det internationale Arbejdsbureaus styrelsesråd forelægge en rapport om gennemførelsen af nærværende konvention for generalkonferencen og overveje ønskeligheden af at sætte spørgsmålet om en fuldstændig eller delvis revision af den på konferencens dagsorden.

Artikel 18.

1. Såfremt konferencen vedtager en ny konvention, der helt eller delvis reviderer nærværende konvention, skal, medmindre den nye konvention bestemmer andet,

a) en medlemsstats ratifikation af den nye, reviderede konvention ipso jure medføre en øjeblikkelig opsigelse af nærværende konvention uanset bestemmelserne i artikel 14 ovenfor, såfremt og så snart den nye, reviderede konvention træder i kraft;

b) nærværende konvention ikke længere kunne ratificeres af medlemsstaterne fra den dato at regne, da den nye, reviderede konvention træder i kraft.

2. Nærværende konvention skal under alle omstændigheder forblive i kraft, som den foreligger men hensyn til form og indhold, for de medlemsstater, der har ratificeret den, men som ikke har ratificeret den reviderede konvention.

Artikel 19.

De engelske og franske gengivelser af nærværende konventions tekst har samme gyldighed.

Foruden af Danmark, hvis ratifikationsinstrument deponeres den 15. august 1955, er konventionen ratificeret af følgende lande: Belgien, Bulgarien, Cuba, Finland, Frankrig, Guatemala, Israel, Italien; Nederlandene, Philippinerne, Storbritannien, Uruguay og Østrig.

Konventionen er i medfør af art. 11, stk. 3, for Danmarks vedkommende trådt i kraft den 15. august 1956.

Udenrigsministeriet, den 4. januar 1957.

H. C. Hansen.

¹ Andre landes senere tiltrædelse af konventionen fremgår af ILO's liste, der udgives årligt pr. 31. december. Oplysninger fra listen kan indhentes bl.a. fra Arbejdsministeriet eller Udenrigsministeriet, der begge vil kunne undersøge tiltrædelser i det løbende år.